

nale Streng, bliver let falske. Der er ogsaa den Fare forbundet med en saadan Agitation, at de Rigsdagsmænd, paa hvem Ansvaret i denne Sag hviler, let kommer til at tage større Hensyn til disse Følelser og Stemninger, end de burde, netop fordi de giver Genklang i vore egne Hjerter. Det er imidlertid vor Pligt at sætte os saa grundigt ind i en saadan Sag, at vi kan tage alle Hensyn i Betragtning, og saaledes at det Standpunkt, vi ender med at indtage, bliver saadant, at vi virkelig kan staa Nationen til Ansvar for det.

Naar det Standpunkt, Flertallet af mine Partifæller og jeg er kommet til i denne Sag, kommer i Modstrid med de Følelser, som næres af saa mange gode danske Mænd og Kvinder, saa anser jeg det for en Pligt under Behandlingen af Sagen her i Dag at godtgøre, at dette Standpunkt ikke indtages, fordi vore nationale Følelser og Interesser er mindre stærke end deres, eller fordi vi tillægger vore nationale Rettigheder eller vor nationale Værdighed mindre Betydning end de, men at det er paa Grund af, at vi efter de hidtil foreliggende Oplysninger har faaet den Overbevisning, at vi ved at vedtage den her foreslaaede Overenskomst netop bedst tjener baade vort Land og Grønlandernes Interesser. Vi er imidlertid ikke begejstrede for denne Overenskomst, absolut ikke, vi havde langt hellere set, at denne Sag havde faaet et helt andet Forløb, men efter min Mening tjener det ikke Sagen nu at tale om, hvad der paa tidligere Tidspunkter kunde eller burde have været gjort. Ej heller nytter det at tale om, hvorledes vi kunde have ønsket, at Overenskomsten skulde have set ud. Den Pligt, der hviler paa os nu, er at tage Stilling til Overenskomsten, saaledes som den foreligger, og tage Bestemmelse om, hvorvidt den skal vedtages eller ikke.

De Spørgsmaal, som da her kommer i Betragtning, er disse: Vil vi bedst kunne bevare vort venskabelige Forhold til Norge ved at vedtage Traktaten eller ved at forkaste den? Vil Overenskomsten gøre Skade i vort Retskrav om Højhedsretten over hele Grønland? Vil Grønlandernes Livsvilkaar blive bedre eller daarligere, hvis vi vedtager Overenskomsten, end hvis vi forkaster den? Det er Realiteterne i denne Sag, og det er ved en nærmere Undersøgelse af disse Realiteter, vi skal komme til et Standpunkt, som vi kan staa til Ansvar for.

Hvad det venskabelige Forhold til Norge angaar, har Behandlingen af denne

Sag i det andet høje Ting vist, at vi alle staaar samlede i Ønsket om at opretholde dette, vi forstaaer alle, at det er i begge Landes Interesse, og at det er af en overordentlig stor Betydning for Sammenholdet indenfor Norden. Men naar man saa spørger om, hvorledes det venskabelige Forhold til Norge bedst kan bevares, kommer Uenigheden frem. Vi mener, at naar vi vedtager denne Overenskomst, som er udarbejdet i den udtrykkelig udtalte Hensigt at forebygge Konflikt, hvor Mulighed for saadan foreligger, og som tilstræber en Løsning af alle de praktiske Spørgsmaal, der kan give Anledning til Tvistigheder, saa maa man have nogen Grund til at tro, at det venskabelige Forhold vil blive bevaret. Fra anden Side har man den Anskuelse, at Overenskomsten er saa uklart affattet, at den netop vil blive Udgangspunkt for Kiv og Strid, og at man bedst vil komme i et venskabeligt Forhold til Norge, hvis man forkaster Overenskomsten og ophæver Monopolet for den nordlige Del af Østgrønland og derved viser vor gode Villie overfor Norge og saa lader Spørgsmaalet om Højhedsretten afgøre ved Voldgift. Jeg maa sige, at jeg forstaaer ikke denne Tale. Man mener altsaa, at naar vi vedtager en i Venskabelighed afsluttet Overenskomst, saa skulde Nordmændene ville gøre alt, hvad de kan, for at fortrædige os og yppe Kiv, men hvis vi fornærmer dem ved at forkaste denne Traktat, som alle vore Forhandlere har været enige om at foreslaa godkendt, og vi saa tilbyder dem som Gave en Del af det, vi ellers var blevet enige med dem om, saa skulde de ikke have Grund til Misfornøjelse, saa skulde de vise sig venlige og ikke foretage sig aggressive Skridt. Jeg kan ikke se, at dette kan være rigtigt, det forekommer mig ganske utroligt. Det er muligt, at der selv efter Afslutningen af denne Overenskomst kan opstaa Tvistigheder, det kan man ikke bestride Muligheden af, men det forekommer mig ganske sikkert, at forkaster vi Overenskomsten, har vi Konflikten med det samme, og saa er det os, der er Aarsag til denne. Jeg er derfor ganske overbevist om, at det venskabelige Forhold til Norge har mest Udsigt til at blive bevaret ved, at Overenskomsten vedtages.

Hvad Højhedsretten angaar, har vi jo hidtil med Rette hævdet, at vi har Højhedsretten over hele Grønland, og dette Standpunkt har vi faaet anerkendt af alle interesserede Magter, ogsaa af Norge ved